

Uvodna napomena

Projekt pod naslovom *Društvena rekonstrukcija na ruralnom teritoriju: razvojna samoodrživost (194-1941535-1509)* financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Radi se o empirijskom istraživanju društvenih i razvojnih problema i posljedica upravno-teritorijalne razdiobe hrvatskog teritorija, i to onoga dijela koji pripada ruralnom segmentu hrvatskog društva. Terenski dio istraživanja obavljen je u trima županijama sjeverozapadne Hrvatske: Međimurskoj, Varaždinskoj i Krapinsko-zagorskoj. U konceptualizaciji projekta pošlo se od teritorijalnog pristupa što će, pretpostavljalo se, omogućiti potpunije razumijevanje modernizacijskih procesa u ruralnom svijetu s obzirom na to da je ruralno u svim svojim aspektima određeno (i) fizičkim obilježjima prostora. Takvim polazištem znatno je olakšana suradnja s drugim znanstvenim područjima i disciplinama. U projektu su, osim sociologa, antropologa i demografa surađivali pravnik i arhitekt.

Sadržajno, studija obuhvaća osnovna obilježja postojećeg modela organizacije teritorija u Hrvatskoj i dominantne socijalne, demografske i razvojne tendencije; potom aspekte normativne decentralizacije, napose financijske te njezine glavne učinke, riječju, „pogled izbliza“ u financijske prilike i značaj decentralizacije za male ruralne lokalne jedinice. Poseban naglasak je na analizi stanja, uvjeta i potreba žena i muškaraca na selu. Autori se potom osvrću na osobitu važnost prostora u planiranju razvitka u jedinicama lokalne samouprave te osobito na mogućnosti heterogenizacije seoske socijalne i gospodarske strukture kao preduvjeta samoodrživosti što je jedno od polazišta u analizi upravno-administrativnog položaja ruralne općine kao realnog okvira za razvojne procese. U tom smjeru, interdisciplinarni i intersektorski pristup i suradnja nezaobilazni su u pripremi razvojnih projekata u ruralnom području.

Na kraju, valja nam istaknuti da se radovi u ovom zborniku temelje na ograničenom uzorku što djelomice ograničava njegove dosege. Držimo da bi ova tema, osobito u svjetlu (najavljenih) promjena u teritorijalno-administrativnom ustrojstvu zemlje, trebala pobuditi više pažnje društvenih planera prije svega zato što će se promjene ponajviše odnositi na lokalne zajednice u ruralnom prostoru koje još uvijek ne sudjeluju ravnopravno u raspravama o vlastitoj budućnosti.

Urednice